

Ny avfallsplan för Linköpings kommun, yttrande till samhällsbyggnadsnämnden

Förslag till kommunstyrelsens beslut

1. Yttrande lämnas enligt Kommunledningsförvaltningens förslag till beslut.

Ärende

Samhällsbyggnadsnämnden har tagit fram förslag på en ny avfallsplan med lokala avfallsföreskrifter (kommunal renhållningsordning) för Linköpings kommun. Nämnden har skickat handlingen för samråd under perioden 22 februari till 22 april. Handlingen har granskats av Kommunledningsförvaltningen genom representanter från hållbarhetsenheten och näringslivskontoret.

Bedömningen efter granskning är att handlingen till stor del är väl genomarbetad och i stort bidrar till de mål som anges i handlingen på ett gott sätt. Ett antal justeringar behövs dock för att den ska bli ändamålsenlig. De synpunkter som har identifierats har sorterats in under nedanstående rubriker och listas vidare i yttrandet.

- Övergripande
- Målstruktur och formuleringar
- Förtydliganden, uppdateringar och utveckling

Kommunledningsförvaltningen föreslår kommunstyrelsen tillstyrka förslaget till beslut.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse – Ny avfallsplan för Linköpings kommun, yttrande till samhällsbyggnadsnämnden, 2021-03-31

Bilaga - Yttrande

Bakgrund

Varje kommun ska ha en kommunal renhållningsordning, bestående av avfallsplan och föreskrifter. Avfallsplanen ska innehålla uppgifter om kommunens åtgärder för att minska avfallens mängd och farlighet. Dagens lagstiftning har högt fokus på såväl förebyggande av uppkomsten av avfall likaväl som hantering av uppkommet avfall. Föreskrifter utgör det lokala regelverket för hur faktisk hantering ska gå till. Uppgifterna i en avfallsplan ska ses över minst vart fjärde år och uppdateras vid behov.

Linköpings kommuns befintliga renhållningsordning är daterad 2006, med mindre ändringar 2011 inför införande av gröna påsen. Sedan 2019 har det pågått ett arbete, lett av Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen, för att ta fram en genomarbetad och aktuell renhållningsordning för kommunen. Kommunledningsförvaltningens hållbarhetsenhet har varit representerad i projektgruppen och näringslivskontoret har varit bitvis involverad i processen.

Den granskade handlingen är ett utkast på en ny renhållningsordning. Den har granskats av representanter från hållbarhetsenheten och näringslivskontoret.

Handlingen är till stor del väl genomarbetad och bidrar i stort till de omnämnda målen på ett gott sätt. Ett antal justeringar behövs dock för att den ska bli ändamålsenlig. Vissa hållbarhetsaspekter och vinklingar ur ett näringslivsperspektiv behöver förtydligas för en bättre helhet. Målstrukturen kan med fördel renodlas (förslag följer i yttrandet) för att skapa en bättre tydlighet och några förslag på omformuleringar ges för att syfta tydligare mot cirkulär ekonomi. På vissa ställen behöver också ändringar i texten genomföras för att handlingen ska bli sammanhängande. För att spegla aktuell lagstiftning och nationella mål behöver också vissa uppdateringar genomföras. Några mindre förslag på utveckling av innehållet ges också. Granskningen är genomförd framför allt från hållbarhets- och näringslivsperspektiv. En grov summering av synpunkterna följer nedan. Synpunkterna i sin helhet listas i yttrandet.

Övergripande

Avfallsplanen uttrycker att den även syftar till att synliggöra social och ekonomiska hållbarhetsaspekter. Dessa skulle dock med fördel kunna lyftas ytterligare, t ex avseende mottagare för åtgärder men också bakomliggande problembild. Hur synliggörs jämställdhetsaspekter, barnperspektiv osv? Finns det socioekonomiska aspekter att ta hänsyn till och skillnader i konsumtionsmönster? Finns det aspekter att hänsyn till vad gäller tillgänglighet vid exempelvis fysisk funktionsnedsättning, språk- eller lässvårigheter osv? Här finns flera perspektiv som behöver utvecklas.

Att näringslivet är viktigt i sammanhanget är tydlig på flera ställen i avfallsplanen. Potentialen inom cirkulär ekonomi och förebyggande av

avfallets uppkomst kan stärkas ytterligare där exempelvis reparationstjänster kan såväl förebygga avfall som att gynna exempelvis lokala och småskaliga initiativ.

Målstruktur och formuleringar

För att skapa en tydligare och mer renodlad avfallsplan föreslås en justerad målstruktur. Sammanlagt innehåller avfallsplanen 36 mål och delmål, vilket är så många att det kan bli svårt att kommunicera dem och även tvinga fram prioriteringar bland dem. Av de 13 målen är endast ett par stycken mätbara, och av 23 delmålen bör de som rör kommunkoncernens insatser hanteras som åtgärder i handlingsplanen snarare än som både mål och åtgärd. En åtgärd kan fortfarande vara relevanta för en inriktning utan mellanliggande delmål, vilket redan tillämpas för vissa av målen. Ett förslag på struktur (med 19 mål och delmål istället för 36) ges i yttrandet. Ytterligare några förslag på formuleringar ges för ökat fokus på cirkulär ekonomi.

Förtydliganden, uppdateringar och utveckling

Till detta följer ett antal identifierade behov av förtydliganden och uppdateringar av handlingen. Utöver dessa så har rent redaktionella synpunkter mejlats direkt till tjänstepersoner som jobbar med ärendet.

Ekonomiska konsekvenser

Avfallsplanens konsekvenser tas upp i huvuddokumentet och resursbehov tar upp i bilaga 1. Kostnader för hämtning och behandling av kommunalt avfall ska täckas av avfallstaxan enligt självkostnadsprincipen och denna förväntas behöva ökas successivt. Många av de övriga planerade åtgärderna förväntas täckas in av ordinarie budget, i något fall behöver en projektbudget tilldelas.

Att inte genomföra avfallsplanen är sannolikt inte ett ekonomiskt hållbart alternativt, att bibehålla gamla system och vanor som på sikt blir föråldrade kan leda till ekonomiska konsekvenser längre fram, samt att man misslyckas att uppnå både nationella mål och lokala mål.

Kommunala mål

Avfallsplanen syftar till kommunens mål om ett klimatsmart Linköping, med fokus på att bidra till att kommunen ska bli koldioxidneutral samt kemikalieprogrammets övergripande målsättning om de som bor, vistas och verkar i Linköping gör medvetna val och inte använder hälso- och miljöskadliga kemikalier samt att Linköpings kommunkoncern inte sprider kemikalier som utgör risk för människa och miljö.

Därtill syftar avfallsplanen även till målen ett tryggt och attraktivt Linköping, ett företagsamt Linköping, välfärdstjänster med hög kvalitet samt stark gemenskap och människor i arbete.

Kommunal renhållningsordning, inklusive avfallsplan och föreskrifter, är lagstadgad enligt miljöbalk (1998:808), avfallsförordning (2020:614) och Naturvårdsverkets föreskrifter om kommunala avfallsplaner om förebyggande och hantering av avfall (2020:6).

[Länk till kommunfullmäktiges övergripande mål](#)

Jämställdhet

Synpunkter har lämnats att avfallsplanen bör ta upp genusperspektiv, något som saknas i det granskade förslaget.

Information eller förhandling enligt lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet

MBL-information eller förhandling är inte påkallad.

Kommunledningsförvaltningen

Paul Håkansson

Mikael Borin

Beslutet skickas till:
Samhällsbyggnadsnämnden